

ईश्वरएवज्ञानदइत्युपपादयन्नाह यदेतत् त्रिकालविषयंज्ञानंततंतंविनाकतमोमय्यदधातुनकोऽपि किंतुसदेवः ईश्वरएव ननुअन्यःप्रकृष्टोजीवः
दधातुनेत्याह जीवरूपांकर्मपदवीमनुवर्त्तमानावयमिति तद्यतिरेकेणनकोऽपिसमर्थइत्यर्थः अन्यस्यात्रासंभवमुक्त्वातस्यसंभवमाह स्थिरेषुच
रेषुच अंतर्यामिरूपोऽनुवर्त्तितोऽशोयेनतंभजेम ॥ १६ ॥ स्वदुःखंविज्ञापयन्नाह देहीति अन्यदेहविवरेमातुरुदरकुहरेयोऽसृग्विणमूत्रकूपः त
स्मिन्पतितः तत्रजठराग्निनाभृशंतप्तोदेहोयस्य अतएवरूपणधीः इतोविवरात् विवसितुंनिर्गंतुमिच्छन्स्वमासान्गणयन् असौकदानु अहोबहि
निर्वास्यते ॥ १७ ॥ तत्कृतमुपकारंस्मरन्आह येनेदृशींगतिंज्ञानंभवादृशेनेतिनिरूपमेनेत्यर्थः स्वकृतेनैवस्वयंतुप्यतु अंजलिमात्रंविनातत्कृतो
पकारेप्रत्युपकारंकःकुर्यादित्यर्थः ॥ १८ ॥ ईदृशींगतिमित्यनेनजात्यंतरविलक्षणज्ञानंप्रापितवानित्युक्तम् तदेववैलक्षण्यमाह पश्यतीति अय

ज्ञानंयदेतददधात्कतमःसदेवस्रैकालिकंस्थिरचरेष्वनुवर्त्तितांशः ॥ तंजीवकर्मपदवीमनुवर्त्तमानास्तापत्र
योपशमनायवयंभजेम ॥ १६ ॥ देह्यन्यदेहविवरेजठराग्निनाऽसृग्विणमूत्रकूपपतितोभृशतप्तदेहः ॥ इच्छ
न्नितोविवसितुंगणयन्स्वमासान्निर्वास्यतेरूपणधीर्भगवन्कदानु ॥ १७ ॥ येनेदृशींगतिमसौदशमास्यईश
संग्राहितःपुरुदयेनभवादृशेन ॥ स्वेनैवतुप्यतुकृतेनसदीननाथःकोनामतत्प्रतिविनाऽजलिमस्यकुर्यात् ॥ १८
पश्यत्ययंधिषणयाननुसप्तवधिःशारीरकेदमशरीर्यपरःस्वदेहे ॥ यत्सृष्ट्यांसतमहंपुरुषंपुराणंपश्येबहिर्हृदि
चचैत्यमिवप्रतीतम् ॥ १९ ॥ सोऽहंवसन्नपिविभोबहुदुःखवासंगभान्निनिर्जिगमिषेबहिरंधकूपे ॥ यत्रोपया
तमुपसर्पतिदेवमायामिथ्यामतिर्यदनुसंसृतिचक्रमेतत् ॥ २० ॥

मपरः पश्वादिः सप्तवध्निर्जीवः स्वदेहेशारीरकेश

रीरभवेमुखदुःखेकेवलंननुपश्यति अहंपुनर्यत्सृष्ट्याधिषणयायद्वत्तेनविवेकज्ञानेनदमशरीरीदमइत्युपलक्षणंशमदमादियुक्तशरीरवान् आसम
भवंतमेवचपुराणमनादिंपुरुषंपूर्णंबहिर्हृदिचपश्येपश्यामीत्यन्वयः कथमपरोऽक्षतयाप्रतीतंचैत्यमिव अहंकारास्पदंभोक्तारमिवेत्यर्थः ॥ १९ ॥
विवेकज्ञानकृतंसंसारोद्वेगमनुवदन्मोक्षमार्गमेवाध्यवस्यति सोऽहमितिद्वाभ्याम् हेविभोबहुदुःखवासंयथाभवतितथागर्भवसन्नपिसोऽहंगर्भाद्वि
हिः ननिर्गंतुमिच्छामि तत्रहेतुः अंधकूपप्रायेयत्रबहिरुपयातंगतंप्राणिनंदेवस्यतवमायाउपसर्पतिव्याप्नोति यदनुयांमायामनुमिथ्यामतिर्देहेऽहंबु
द्धिःसंसृतिचक्रंचकलत्रपुत्रादिसंबंधानुपसर्पति ॥ २० ॥